

Comité Zutphen en Warnsveld Hoogspanningsvrij
Voorzitter mevrouw mr drs Gemmie ten Velde
't Spiker 10
7231 JS Warnsveld

Warnsveld, 28 januari 2007

Aan de Onderzoeksraad voor Veiligheid
Voorzitter Prof. mr Pieter van Vollenhoven
Postbus 95404
2509 CK Den Haag

Geachte Heer Van Vollenhoven,

Op 25 november 2005 hebben zich in Nederland kabelbreuken voorgedaan in de hoogspanningslijnen. De onderzoeksraad heeft in Haaksbergen om die reden een beperkt onderzoek uitgevoerd, in afwachting van door betrokkenen nader uitgevoerd onderzoek. Afhankelijk van de uitkomsten is de raad voornemens alsnog te besluiten een onderzoek te starten. Zijn inmiddels de resultaten van nader onderzoek bij de raad bekend en zouden wij daarover mogen beschikken? Heeft de raad alsnog besloten een onderzoek te starten?

Op diezelfde dag, onder dezelfde weersomstandigheden, sneeuw, ijzel en windvlagen hebben zich ook meerdere kabelbreuken van hoogspanningslijnen in Zutphen en directe omgeving voorgedaan. En ook elders in het land en Duitsland knapten de lijnen. Tot voor kort werd het voor ondenkbaar gehouden dat de kabels zouden knappen. Inmiddels hebben zich bij de storm van 18 januari opnieuw kabelbreuken voorgedaan in Duitsland. De klimaatverandering vormt een bedreiging niet alleen voor het wonen beneden de zeespiegel, maar ook voor het wonen in de buurt van hoogspanningslijnen.

Daarenboven heeft de Rijksoverheid in 2004 richtlijnen opgesteld voor het wonen en verblijven in de buurt van hoogspanningskabels in verband met een mogelijk verhoogde kans op kinderleukemie en wellicht ook andere aandoeningen, als gevolg van regelmatige blootstelling aan een verhoogde straling van μ Tesla. Nieuwe woningen, scholen en sportverenigingen moeten minstens op 80 meter uit de buurt van de kabels gesitueerd worden.

In Zutphen knapten op 25 november 2005 meerdere draden in een woonbuurt, enkele draden kwamen terecht in een weiland, waar iemand met de hond aan het wandelen was en ouders en kinderen spelen. Een draad verwoestte een reuzenspar in de achtertuin van een echtpaar in Zutphen. Wij zagen de vuurballen en de vonken van de kabels afspringen en er ontstond kortsluiting. Er was sprake van paniek onder een deel van de bevolking. Door de sneeuw en de restspanning in de kabels was onduidelijk of de situatie veilig was. Het echtpaar kreeg uren later van de netwerkbeheerder het advies niet in de tuin te komen.

De gemeente Zutphen erkent onmiddellijk dat de situatie buitengewoon gevaarlijk is en dat er sprake is van een zeer ernstig voorval; de burgemeester stelt dat inwoners van de gemeente Zutphen door het oog van de naald zijn gekropen, er hadden doden kunnen vallen. Wij hebben B&W Zutphen gevraagd om maatregelen te treffen en onze veiligheid te garanderen. Dat is mogelijk door de kabels onder de grond te leggen. De netwerkbeheerder NUON is bereid daar aan mee te werken. Gemeente Zutphen en provincie Gelderland zijn (groot)aandeelhouders.

Vlak in de buurt van de kabelbreuk bevindt zich de recherschool: daar komen nog meer kabels samen. Het is denkbaar dat de school geraakt wordt of in brand vliegt; in de school bevinden zich gevaarlijke materialen en stoffen. Een potentiële ramp. Wij zullen de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid verzoeken deze situatie te onderzoeken.

De hoogspanningslijnen bevinden zich vlak in de buurt van woningen in de gemeente Zutphen. Wij hebben B&W gevraagd om een calamiteitenplan op te stellen. Wij hebben gesproken met de brandweercommandant. Er is inmiddels een calamiteitenonderzoek gehouden. Het komt er op neer dat bij brand er niet eerder geblust kan worden dan twee uur na de melding. Dit heeft te maken met de veiligheidsvoorschriften van de NIBRA: de brandweermannen mogen niet het gevaar lopen van elektrocutie bij aanvang van het bluswerk.

De onderzoeksraad stelt zich ten doel de veiligheid in Nederland te vergroten door structurele veiligheidstekorten te onderzoeken en de overheid er toe te bewegen maatregelen te treffen.

Wij verzoeken u te onderzoeken of er in onze situatie, waar bij een kabelbreuk en/of brand er een levensbedreigende situatie ontstaat, sprake is van structurele veiligheidstekorten. Immers, wij zijn niet in staat om onze levens te redden. Wij verzoeken u onderzoek te doen en advies uit te brengen en de gemeente Zutphen te motiveren om ons een veilige woonsituatie te garanderen door de masten en de hoogspanningslijnen te verwijderen.

Dat klemt des te meer, omdat er een alternatief denkbaar is: de kabels kunnen onder de grond worden gelegd en de gemeente erkent dat dit dé oplossing zou zijn. Inmiddels zijn in buurtgemeenten, waaronder Eerbeek, Elburg, Apeldoorn en Ede al wel alternatieven gevonden en uitgevoerd.

Het moet toch mogelijk zijn op basis van een meerjarenbegroting, tot een oplossing van het financiële vraagstuk te komen. Moet het kalf verdronken zijn, alvorens de put wordt gedempt? Het gevaar van kabelbreuk van hoogspanningslijnen in Zutphen kan op een aantal punten voor 100% vermeden worden!

Met vriendelijke groet,
Namens het comité Zutphen en Warnsveld Hoogspanningsvrij,

Gemmie ten Velde

cc: B&W Zutphen en Raad
Dulvast Beheer BV
Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
Brandweercommandant Zutphen
Korpsleiding NoordOost Gelderland

MinisterBZK
Minister VROM
Minister EZ
GS Gelderland
Directie NUON